

Skład Parlamentu Europejskiego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie składu Parlamentu Europejskiego (2007/2169(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie zwołania konferencji międzyrządowej: opinia Parlamentu Europejskiego (art. 48 Traktatu UE)¹,
 - uwzględniając art. I-20 ust. 2 Traktatu ustanawiającego konstytucję dla Europy z dnia 29 października 2004 r. oraz protokół nr 34 do tego Traktatu²,
 - uwzględniając konkluzje Prezydencji Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 21-22 czerwca 2007 r.³,
 - uwzględniając art. 1 pkt 15 projektu Traktatu zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (traktat zmieniający)⁴,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A6-0351/2007),
- A. mając na uwadze, że Rada Europejska w dniach 21-22 czerwca 2007 r. zwróciła się do Parlamentu Europejskiego, aby przedstawił do października 2007 r. projekt inicjatywy dotyczącej decyzji w sprawie przyszłego składu Parlamentu Europejskiego, jak przewidziano w Protokole 34 zatwierdzonym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 r.,
- B. mając na uwadze, że podział miejsc podczas kadencji parlamentarnej 2009-2014 jest aktualnie określony w art. 9 ust. 2 Aktu z dnia 25 kwietnia 2005 r. dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej,
- C. mając na uwadze, że w projekcie traktatu zmieniającego proponuje się zmianę Traktatu o Unii Europejskiej (nowy art. [9a]), która ustanawia nową procedurę określania składu Parlamentu Europejskiego – z limitem wynoszącym ogółem 750 miejsc, z czego maksymalnie 96 i nie mniej niż 6 na państwo członkowskie – oraz zasadę „degresywnej proporcjonalności”,
- D. mając na uwadze, że zasada degresywnej proporcjonalności nie jest określona w traktacie i musi zostać doprecyzowana w sposób jasny i obiektywny, tak aby stanowić wytyczne w zakresie każdorazowego rozdziału miejsc w Parlamencie Europejskim,

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0328.

² Dz.U. C 310 z 16.12.2004, str. 1.

³ 11177/1/07 REV 1.

⁴ Konferencja międzyrządowa 1/1/07 z dnia 5 października 2007 r.

- E. mając na uwadze, że zasada degresywnej proporcjonalności, jako zasada ugruntowana w prawie pierwotnym, w postaci zdefiniowanej w niniejszej rezolucji, posłuży jako kryterium oceny, czy decyzja, jaką właściwe instytucje będą musiały podjąć w związku z określeniem składu Parlamentu Europejskiego, jest zgodna z mającymi zastosowanie przepisami,
- F. mając na uwadze, że każde naruszenie tej zasady może nawet podlegać sankcjom Trybunału Sprawiedliwości,
- G. mając na uwadze, że w obecnych okolicznościach ważne jest zapewnienie, aby żadne państwo członkowskie nie musiało być zmuszone do zaakceptowania dodatkowego zmniejszenia liczby miejsc w stosunku do redukcji wynikających z ostatniego rozszerzenia,
- H. mając na uwadze, że na obecnym etapie nie należy uwzględniać wpływu przyszłych rozszerzeń, o których trudno przesądzać i których konsekwencje będzie można należycie uwzględnić w odpowiednich aktach o przystąpieniu, przekraczając tymczasowo pułap 750 miejsc, podobnie jak uczyniono podczas ostatniego rozszerzenia,
- I. mając na uwadze, że jasny, zrozumiały i przejrzysty system musi być możliwy do zastosowania w kontekście zmieniającej się liczby ludności państw członkowskich w przyszłości bez ponownych istotnych negocjacji,
- J. mając na uwadze, że sprawiedliwy, zrozumiały i trwały system podziału miejsc w Parlamencie Europejskim będzie konieczny w celu umocnienia demokratycznego mandatu do reprezentowania ludności i jest warunkiem wypełniania przez Parlament Europejski swojej roli oraz warunkiem jego udziału w procesie kształtowania opinii i stanowienia prawa,
- K. mając na uwadze, że na podstawie obecnej liczby miejsc w Parlamencie Europejskim wydaje się nie tylko właściwe, ale także uzasadnione, aby ustalić liczbę miejsc w Parlamencie wybieranym w 2009 r. w taki sposób, aby stanowiła ona przejście od stanu obecnego do liczby, która wyniknie z bardziej stabilnego systemu opartego na degresywnej proporcjonalności,
 - 1. podziela dążenie Rady Europejskiej, aby jak najszybciej osiągnąć zgodę polityczną pozwalającą dostosować skład Parlamentu Europejskiego zgodnie z literą i duchem nowego traktatu oraz sformalizować tę zgodę niezwłocznie po wejściu w życie nowego traktatu, w stosownym czasie przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2009 r.;
 - 2. uważa, że określenie nowego składu Parlamentu Europejskiego, który byłby bliższy rzeczywistości demograficznej i lepiej odzwierciedlałby europejskie obywatelstwo, wzmacni legitymację demokratyczną Parlamentu Europejskiego w sytuacji, gdy będą na nim spoczywać nowe obowiązki powierzone mu przez nowy traktat;
 - 3. stwierdza, że skład Parlamentu Europejskiego w formie przewidzianej w Akcie o przystąpieniu Bułgarii i Rumunii będzie musiał zostać zmieniony wraz z wejściem w życie traktatu zmieniającego;
 - 4. stwierdza, że art. [9a] Traktatu o Unii Europejskiej w formie przejętej przez projekt traktatu zmieniającego określa ramy, które przewidują ogólny pułap 750 miejsc, z czego maksymalnie 96 dla państwa członkowskiego o największej liczbie ludności i minimalnie 6 dla państwa członkowskiego o najmniejszej liczbie ludności, oraz że wprowadza on zasadę

degresywnej proporcjonalności w reprezentacji obywateli europejskich, nie definiując tej zasady w bardziej precyzyjny sposób;

5. zauważa, że ramy wspomnianego art. [9a] pozwalają połączyć zasadę skuteczności – ustalając maksymalną liczbę posłów na poziomie, który odpowiada jeszcze roli zgromadzenia prawodawczego, zasadę pluralizmu – dopuszczając reprezentację spektrum głównych orientacji politycznych z każdego państwa członkowskiego, zwłaszcza większości i opozycji – oraz zasadę solidarności, zgodnie z którą państwa członkowskie o największej liczbie ludności zgadzają się być niedoreprezentowane, aby umożliwić lepszą reprezentację państwom o najmniejszej liczbie ludności;
6. uważa, że zasada degresywnej proporcjonalności oznacza, iż stosunek liczby ludności poszczególnych państw członkowskich do liczby posiadanych miejsc musi wahać się zależnie od ich zaludnienia, tak aby każdy poseł z państwa członkowskiego o większej liczbie ludności reprezentował większą liczbę obywateli niż poseł z państwa członkowskiego o mniejszej liczbie ludności i odwrotnie, lecz także aby żadne państwo członkowskie o mniejszej liczbie ludności nie miało większej liczby miejsc niż państwo o większej liczbie ludności;
7. podkreśla, uwzględniając obecny niedostateczny stan harmonizacji koncepcji obywatelstwa pomiędzy państwami członkowskimi, że w kwestii liczby ludności poszczególnych państw członkowskich należy odwoływać się do liczb podawanych przez Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat), wykorzystywanych przez Radę Unii Europejskiej, która na użytek podejmowania decyzji większością kwalifikowaną musi sprawdzić procent całkowitej liczby ludności Unii;
8. uważa za pożądane, aby na bieżącym etapie integracji europejskiej nie proponować zmniejszania liczby miejsc żadnego państwa członkowskiego w odniesieniu do liczby miejsc przyznanych przez traktat o przystąpieniu Bułgarii i Rumunii, z wyjątkiem wynikającego z mandatu traktatu zmieniającego zmniejszenia liczby miejsc najbardziej zaludnionego państwa członkowskiego, jakim są Niemcy, z 99 do 96;
9. uważa ponadto, że w obecnych warunkach nie należy zmniejszać liczby miejsc w Parlamencie Europejskim, a tym samym reprezentacji obywateli europejskich w UE, w przewidywaniu kolejnych akcesji, których data nie jest jeszcze raczej możliwa do przewidzenia;
10. proponuje w związku z tym, aby w przyszłym Parlamencie Europejskim dokonać rozdziału miejsc według liczby 750 posłów, i uważa, że przyszłe rozszerzenia mogą prowadzić do przejściowego przekroczenia tego pułapu do końca danej kadencji, podobnie jak uczyniono w przypadku Bułgarii i Rumunii, po czym będzie dokonywany ogólny przegląd podziału miejsc przy okazji wyborów do Parlamentu Europejskiego odbywających się po rozszerzeniu;
11. przypomina, że nieprzestrzeganie zasady degresywnej proporcjonalności, w postaci zdefiniowanej w niniejszej rezolucji, mogłoby w przyszłości pociągać sankcje ze strony Trybunału Sprawiedliwości, gdy tylko akt określający skład Parlamentu Europejskiego stanie się aktem prawa wtórnego, który musi być zgodny z ograniczeniami i zasadami określonymi w traktacie;
12. zwraca się do konferencji międzyrządowej o zawarcie w oświadczeniu, które powinno

zostać dołączone do aktu końcowego wyżej wspomnianej konferencji, dotyczącym art. [9a] ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, w formie, w której ten artykuł został ujęty w projekcie traktatu zmieniającego, projektu decyzji Rady Europejskiej w sprawie składu Parlamentu Europejskiego, znajdującego się w załączniku 1 do niniejszej rezolucji, z zastrzeżeniem że jego formalne przyjęcie zgodnie z procedurą przewidzianą w ww. art. [9a] ust. 2 nastąpi niezwłocznie po wejściu w życie traktatu zmieniającego; zwraca się do Rady Europejskiej, aby wraz z wejściem w życie traktatu zmieniającego podjęła się realizacji powyższej deklaracji zgodnie z jej postanowieniami, aby państwa członkowskie mogły na czas przyjąć niezbędne wewnętrzne zarządzenia dotyczące organizacji wyborów do Parlamentu Europejskiego na lata 2009–2014;

13. nalega, aby przegląd przewidziany w art. 3 ww. projektu decyzji Rady Europejskiej służył analizie technicznych i politycznych możliwości zastąpienia uwzględniania liczby mieszkańców określonej corocznie przez Eurostat liczbą europejskich obywateli; w tym celu wzywa swoich przedstawicieli na konferencji międzyrządowej do przekazania jej uczestnikom projektu oświadczenia dotyczącego art. 2 projektu protokołu nr 10 w sprawie postanowień przejściowych (Tytuł I: Postanowienia dotyczące Parlamentu Europejskiego), w formie przedstawionej w załączniku 2 do niniejszej rezolucji, oraz wzywa Konferencję do załączenia poniższego oświadczenia do aktu końcowego;
14. zwraca uwagę na polityczną zależność między proponowanym nowym podziałem miejsc zgodnie z zasadą degresywnej proporcjonalności, a całościowym pakietem reformy instytucji Unii, w szczególności z zasadą „podwójnej większości” dla zdefiniowania większości w Radzie (art. [9c] ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej w formie zawartej w projekcie traktatu zmieniającego) oraz składem Komisji (art. [9d] ust.5 wyżej wymienionego projektu), a także podkreśla potrzebę zapewnienia spójności tego pakietu, uznając jednocześnie odrębny charakter prawny każdej instytucji; zgadza się z tym, że reforma systemu głosowania większościowego w Radzie oraz reforma składu Komisji nie powinna wejść w życie przed 2014 r., natomiast nowy podział miejsc w Parlamencie Europejskim powinien obowiązywać od 2009 r.; zastrzega sobie jednak prawo do zrewidowania swojej zgody dotyczącej decyzji Rady Europejskiej zgodnie z art. [9a] Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie nowego podziału miejsc w Parlamencie Europejskim w świetle reform instytucji UE, określonych w traktacie zmieniającym;
15. jest świadomy faktu, że zaproponowany w ten sposób skład Parlamentu Europejskiego stanowi obiektywne zastosowanie przepisów projektu traktatu zmieniającego, lecz w przyszłości będzie wymagał dostosowania do nowych, długoterminowych wyzwań – zwłaszcza podczas przyszłych akcesji; uważa, że w ramach tego typu przyszłej reformy należałoby dokonać korekty wszelkich istniejących przypadków nierównego traktowania, spowodowanych względami historycznymi;
16. proponuje Radzie Europejskiej sprawdzenie w odpowiednim czasie wspólnie z Parlamentem Europejskim przed każdymi wyborami do Parlamentu Europejskiego danych dotyczących liczby ludności i przyjęcie ich za podstawę obliczeń;
17. proponuje w związku z tym, że przeanalizuje możliwość wybierania części posłów do Parlamentu Europejskiego z list transnarodowych; uważa, że przyczyniłoby się to nadania debacie wyborczej prawdziwie europejskiego wymiaru, w szczególności poprzez powierzenie głównej roli europejskim partiom politycznym;
18. potwierdza, że wniosek ten ma ścisły związek z wejściem w życie traktatu zmieniającego;

uważa, że jeżeli ratyfikacja traktatu reformującego nie zakończy się powodzeniem przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2009 r., nadal powinien obowiązywać podział miejsc w Parlamencie przewidziany obowiązującymi traktatami;

19. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji i wyżej wymienionego sprawozdania Komisji Spraw Konstytucyjnych konferencji międzyrządowej, Radzie Europejskiej, Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom krajów kandydujących do przystąpienia.

ZAŁĄCZNIK 1

Projekt decyzji Rady Europejskiej ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego

RADA EUROPEJSKA,

uwzględniając art. [9a] ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej,

uwzględniając inicjatywę Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Należy w jak najkrótszym terminie przyjąć decyzję, o której mowa w art. [9a] ust. 2 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, tak aby umożliwić państwom członkowskim przyjęcie wewnętrznych przepisów niezbędnych do organizacji wyborów do Parlamentu Europejskiego na okres kadencji parlamentarnej 2009-2014;

(3) Decyzja ta musi być zgodna z kryteriami określonymi w ust. 2 akapit pierwszy tego artykułu, w myśl których całkowita liczba przedstawicieli obywateli Unii wynosi nie więcej niż siedmuset pięćdziesięciu posłów, a reprezentacja ta jest wyłaniana w sposób degresywnie proporcjonalny, przy czym próg minimalny wynosi sześciu posłów na państwo członkowskie, a żadne państwo nie może otrzymać więcej niż dziewięćdziesiąt sześć miejsc;

(3) Na obecnym etapie nie należy uwzględniać konsekwencji ewentualnych przyszłych rozszerzeń, które będą mogły znaleźć przełożenie w odpowiednich aktach o przystąpieniu w postaci tymczasowego przekroczenia pułapu siedmuset pięćdziesięciu miejsc, tak jak uczyniono w związku z przystąpieniem Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej;

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zasadę degresywnej proporcjonalności, przewidziana w art. [9a] Traktatu o Unii Europejskiej, stosuje się następująco:

- minimalne i maksymalne liczby określone w traktacie powinny być w pełni wykorzystane, aby rozkład miejsc w Parlamencie Europejskim w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlał przekrój ludności państw członkowskich;
- im większa liczba ludności państwa członkowskiego, tym większe prawo tego państwa do dużej liczby miejsc;
- im większa liczba ludności państwa członkowskiego, tym większą liczbę jego mieszkańców reprezentuje każdy z posłów.

Artykuł 2

Zgodnie z art. 1, liczbę przedstawicieli wybieranych do Parlamentu Europejskiego w poszczególnych państwach członkowskich, ze skutkiem od początku kadencji 2009-2014, określa się następująco:

Belgia	22
Bułgaria	18
Republika Czeska	22
Dania	13
Niemcy	96
Estonia	6
Grecja	22
Hiszpania	54
Francja	74
Irlandia	12
Włochy	72
Cypr	6
Łotwa	9
Litwa	12
Luksemburg	6
Węgry	22
Malta	6
Holandia	26
Austria	19
Polska	51
Portugalia	22
Rumunia	33
Słowenia	8
Słowacja	13
Finlandia	13
Szwecja	20
Zjednoczone Królestwo	73

Artykuł 3

Przegląd niniejszej decyzji zostanie dokonany z odpowiednim wyprzedzeniem przed kadencją parlamentarną 2014-2019 w celu przyjęcia systemu, który w przyszłości, przed każdymi kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego, będzie umożliwiał ponowny, obiektywny rozdział miejsc pomiędzy państwa członkowskie, oparty na zasadzie degresywnej proporcjonalności określonej w art. 1 przy uwzględnieniu ewentualnego wzrostu ich liczby i odpowiednio stwierdzonych zmian demograficznych.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia ...

W imieniu Rady Europejskiej

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK 2

Projekt oświadczenia dotyczącego art. 2 protokołu nr 10 w sprawie postanowień przejściowych (Tytuł 1: Postanowienia dotyczące parlamentu europejskiego)

Bez uszczerbku dla decyzji Rady Europejskiej ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego na kadencję 2009-2014, konferencja zwraca się do Parlamentu o przedstawienie, zgodnie z art. 190 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, projektu dotyczącego wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych i bezpośrednich wyborach, który precyzyjniej definiuje pojęcie „obywatele” zgodnie z art. 9a ust. 2 Traktatu u Unii Europejskiej. Projekt ten powinien zostać przygotowany w odpowiednim czasie przed następnymi wyborami w 2014 r.